

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
 Egy évre — — — — — 6 korona — fillér
 Félévre — — — — — 3 " —
 Negyedévre — — — — — 1 " 50 "
 Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona
 Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.
 A lap kiadója:
 A „PÁZMÁNY-SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető össze-
 küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány
 sajtó” címűre küldendők, (Iskolaköz 3. sz.)
 Hirdetések jutányos árban vételnek fel.
 Nyilttér sora 40 fillér.
 A lap megjelenik minden szerdán

Ki lesz a tanácsos?

Raab Sándor halálával megü-
 resedett a városnál a közigazgatási
 tanácsosi állás. Ennek a kérdésnek
 eldöntése fogja most foglalkoztatni
 a közönséget, s mindenesetre ver
 olyan hullámokat, mint egy minisz-
 teri megsemmisítés, pedig az mos-
 tanában ugyancsak meg szokta
 dolgozni az idegeket. Az érdeklő-
 dés kétségkívül indokolt, mert a ta-
 nácsosság a főtisztviselői állások
 közé tartozik, melynek elnyerésé-
 ért évek hosszú során keresztül fá-
 radnak, munkálkodnak, sokszor
 talán nélkülöznek is a kisebb tiszt-
 viselők. De másrészt a városnak, a
 nagyközönségnek is érdeke, hogy
 az ilyen sok felelősséggel bíró ál-
 lásokba olyan egyének jussanak,
 akiknek képességéhez semmi két-
 ség nem fér, akiknek eddigi hiva-
 talos működésében feltalálhatók
 azok a garanciák, melyeknél fogva
 a nagyközönség fontos, sokszor
 életbevágó ügyeinek vezetését nyu-
 godtan teheti le kezeikbe.

Egyik helyi lap előttünk már
 foglalkozott ezzel a kérdéssel, s
 azon véleményének ad kifejezést,
 hogy a közigazgatási tisztviselőnek
 első sorban jogásznak kell lenni.
 És nem titkolhatjuk el meglepeté-

sünket azon lekicsinylés felett,
 melylyel a jelenlegi városi tiszt-
 viselőkről mint „jogászokról” nyilatko-
 zik, mondván; „A közigazgatásnak
 eminens érdeke, hogy tisztviselői
 karában magasabb kvalifikációval
 bíró egyének is legyenek, (Ergó a
 mostaniak nem azok, sőt a további-
 akban egész világosan ki is ma-
 gyarazza, mondván): egyenesen nagy
 érdeke, hogy az a meglehetősen
 egyoldalú jogászkar, szélesebb látkörű,
 kiterjedtebb gyakorlattal bíró jogászok-
 kal rekonstruáltassék.” — Elte-
 kintve attól, hogy ezt az egyoldalú
 minősítést sem Ferencz Agoston a
 tanácsjegyző, sem dr. Lénárd István
 a közgyám, — mert a tisztikarból
 körülbelül ezek az aspiránsok, —
 nem fogják megköszönni, mi a do-
 lognak, — a harmadik személytől
 Szücs Lajos aljárásbírótól és elte-
 kintve, csak az elvi oldalához ki-
 vánunk annyit szólani, hogy a köz-
 igazgatási tisztviselőben inkább ke-
 vesebb legyen a jogászból, de an-
 nál több a lelkiismeretből és az
 igazságérzetből. A nagyközönség-
 nek nem arra van szüksége, hogy
 a szélesebb látkörű jogász az ő paragra-
 fust csavaró eszejárásával kijátszsa
 igazságos ügyét, hanem hogy azt
 megismervén, benne részrehajlat-
 lan referenst vagy ítélőbíró találjon.

Ezen elvi kijelentés után most
 áttérünk a személyekre. Az egyik
 jelölt Szücs Lajos aljárásbíró és ő a
 favorit, sőt amint mondják, megvá-
 lasztatása befejezett dolognak tekin-
 tendő. Szücs Lajos minden tekin-
 tetben korrekt ember. Képzett jo-
 gász, jó hivatalnok, igazságszere-
 tete ellen sem lehet semmi kifogás,
 emellett szép műveltséggel rendel-
 kezik, társadalmilag kedves, szóval
 az egyén se úgy mint tisztviselő,
 se úgy mint ember semmi kívánni
 valót nem hagy maga után. Nekünk
 csak az nem fér a fejünkbe, miért
 akar ő lelépni arról a szép pályáról,
 amelyen most van, ahol az ilyen kép-
 zett ember előtt nagy jövő áll és
 miért akar jönni a városhoz, ahol
 úgy szólván semmi haladása nincs?..
 Megvalljuk, hogy csaknem tátva
 maradt a szánk, midőn azt halljuk,
 hogy Szücs Lajos a városi tanácsos-
 ságra pályázik. Azt mondják am-
 bicziója a közigazgatás; — ez szép
 és jó ajánlólevél is, de bizony am-
 bicciónak nagyon is silány mező.
 Azt is hallottuk, hogy nem akar
 szakítani Szatmárral, ez az oka,
 hogy átkivánczik. Dehát nagyon
 kicsi igazítással már most is van
 itt helyben olyan pozíciója, mintha
 városi tanácsos lesz. Aztán ha ott
 marad, lehet törvényszéki bíró (lesz

A szociáldemokrácia.*

Mélyen tisztelt Közönség!

Vannak jelszavak, melyeket uton-utfélen
 hallunk, melyeket azonban legtöbbször anélkül
 használnak, hogy tudják azok értelmét. Így
 azután nem csoda, ha nyugtalanság, csalódás,
 kiábrándulás és késő bánat azoknak az osz-
 tályrésze, kik ilyen hangzatos jelszavak
 tályrésze, kik ilyen hangzatos jelszavak
 zászlói alá szegődnek és harcra kelnek elkes-
 redetten, nemesebb ügyhöz méltó kitarással,
 de azért az óhajtott eredmény nélkül, saját
 maguknak és a társadalomnak nagy kárára.

Napjainkban ilyen hangzatos jelszó: a
 szociáldemokrácia. Nincs a társadalomnak
 ugyszólván egy rétege sem, melyet e jelszó
 meg ne mételjezett volna. Ismétlem: csak e
 jelszó, mert ha az emberek a szociáldemo-
 krácia lényegével, céljával tisztában volná-
 nak, eldobnák maguktól, mint legveszedel-
 mesebb mérget, melynek hatása minden gon-
 dolkozni és érezni tudó embert egész lényé-
 ben megrendít.

Merész vállalkozás: de azért jóakaró
 figyelemmel és amennyiben egy olyan fel-
 olvasás keretében lehetséges, mely az utána-
 következő kedélyes szórakozást és mulatságot

* A kath. legényegyletben tartott felolvasás.

el nem rontja, hanem elősegíti, — megpró-
 bálom a szociáldemokráciát a maga szomorú
 valóságában és a szociáldemokrata vezérek
 iratai alapján lelki szemek elé tárni.

*

Mi a szociáldemokrácia? A szociál-
 demokrácia az a törekvés, mely erőszakosan,
 forradalmi uton akarja a mai társadalom min-
 den rétegét feldolni, megsemmisíteni, a ma-
 gántulajdont megszüntetni és a termelést tár-
 sadalmosítani. Más szavakkal ez a követke-
 zőket jelenti: Minden intézmény, kezdve a
 kormányformától az utolsó társulatig, egye-
 sületig, megszűnik; osztálykülönbség, ki-
 váltság nem lesz; nemzeti, faji, vallási kü-
 lönbségek elenyésznek, egyenlő köteleességek
 alapján egyenlő jogúvá válik mindenki, ha
 mindjárt csak papíron is. Akinek háza, telke,
 földje, bányája, gépe, pénze van, azt mind
 elveszik, közös vagyonná teszik, melyből
 mindenki megkapja a szükséges részt, de
 csak haszonélvezetképen. Mindez erőszak,
 forradalom nélkül lehetetlen, mert akinek
 van valamije, az nem fogja magát engedni,
 hogy a rablásnál a néma bárány szerepét
 játsszassák vele, hanem védekezni fog az
 utolsó lehelletéig. Senki sem fog az új rend-

szemben magának szántani, vetni, aratni, álla-
 tokat tenyészteni, egyszerűen dolgozni, hanem
 a közös vagyonnak. Babel, a német szociál-
 demokraták atyamestere, Liebknecht, Kautsky,
 Donai, Stern és Dietzgen mind nyíltan hir-
 detik ez eszméket. Megjegyzendő, hogy az
 egész világ szociáldemokratái a németeket
 követik és semmi újat, vagy ellenkező dolgot
 nem tanítanak. Nálunk pl. Csizmadia „Mit
 akarunk?” című röpirata szolgál utánzásra
 a német szociáldemokratáknak. „A mai ál-
 lami és társadalmi rendet egészen fel fogjuk
 dúlni és meg fogjuk semmisíteni.” „Csak az
 erőszak, csak a forradalom fogja a szolgaság
 bilincseit szétörni!” — írja a „Der Social-
 demokrat” című lap.

Most gondolkozzunk egy kissé! Igaz,
 sok a baj, sok a visszaélés a mai társada-
 lomban, melyek mind gyökeres orvoslásra
 szorulnak. De vajjon semmi jót nem látha-
 tunk e társadalomban? Azt gondolom, hogy
 ezt az igazság megsértése nélkül lehetetlen
 állítani. Csak néhány dolgot említek. A
 művelődési, jóléti, jótékonyezélu intézmények,
 a nevelő- és tanintézetek, fogyasztási és hitel-
 szövetségek, kórházak és szanatóriumok pl.
 alapjukban mind jó, nemes, szép és szükséges

is), sőt idővel elnök is nálunk. Őszintén megmondjuk, nem tudjuk se megérteni, se helyeselni, se támogatni ezt a vállalkozást. És ha sikerül, mint ahogy nagyon valószínű a konstellációkból, hogy sikerülni fog, meg vagyunk győződve, hogy idővel megbánja.

Igaz, hogy ő benne egy nagyon képzett tisztviselőt nyerne a városi tisztikar, de éppen olyan jó bírót veszítene az igazságügy, pedig a talpraesett emberekre ott is igen, de igen nagy szükség van ám. És a város, ha őt meg sem nyerhetné, még sem vesztené, tekintettel az ő, tudniillik a város igényeire, mert nézzük csak a többi aspiránsokat.

Kettőt hallottunk emlegetni: *Ferencz* Agostont és dr. *Lénárd* Istvánt. Ők a városonál megállanak a helyöket abban a magassabb állásban is, mint ahogy megállották eddig a kisebbben. Pedig megállották emberül. Mellékesen mondva, egy kicsit mindegyik jogász, pláne az egyik doktor. Kipróbált erők, munkaszeretők és munkabírók is. *Ferencz* Agostont mindig úgy hallottuk emlegetni, mint aki *mintaképe* a szorgalmas, egyuttal képzett tisztviselőknél. Olyan munkaerő, amilyen ritkítja párját. Ezt kürtölte a fáma a legutóbbi időkhöz is. Sőt mi tudjuk, hogy csakugyan úgy van. *Lénárd*dal szemben mindig a legnagyobb elismeréssel voltak fellebbvalói. Tehát jó tisztviselő. Emellett társadalmilag is műveltek, a közönnyel szemben konziliánsak. Engedjék meg tehát nekünk, de ilyen bolond természetünk van, hogy

szeretjük megmondani az igazat még akkor is, ha betörük a fejünk: nem tartanók méltányosnak azt a két jóra való tisztviselőt mellőzni azért, hogy egy *jeles bírót* elveszítsen a bíróság.

Notabene, azt is gyakran hallottuk emlegetni, hogy a városi tisztviselők választásánál igen méltányos dolog a fokozatos előléptetésre vigyázni, nehogy sérelem essék azokon, akik régi szolgálói a városnak és az alsóbb fokokon levők előtt az előléptetés lehetősége új egyének behozatalával el legyen zárva. *Ferencz* Agostonnak, vagy *Lénárd*nak a mellőzése tehát nemcsak az ő személyöknek szólana, hanem azoknak a kisebb tisztviselőknél is, akik ő utánok következnek. A fokozatos előléptetést mi is méltányosnak tartjuk, sőt egyedül ez az igazságos. Alóla csak abban az esetben indokolt a kivétel, ha az illető nem arra való. Itt ez az eset nem áll fenn.

Szeretnők tehát lebeszélni *Szűcs* Lajost, ha módunkban volna, hogy ne foszsa meg az igazságügyet egy jó bírótól, magát pedig attól a szép pályától, melynél ma alig lehet ideálisabb. És higgyék el a városi képviselő urak, akik egyéni, rokon, baráti vagy nem tudjuk, minő tekintetekből akarják támogatni, személyes ügyének ők a legnagyobb ellenségei, ha szavazatukkal elősegítik, hogy arról a szép pályáról lelépjen, amely után két kézzel kellene kapkodni. Mi, mert éppen jóbarátai vagyunk, nem tenők meg neki ezt a hitvány szol-

gálatot. Emlékezzenek reá, évek múlva meg fogja köszönni.

A közérdekről pedig ne beszéljünk. Az az adott esetben csak nagyképi frázis. Hát az nem közérdek, hogy bíránk intakt korrektségű egyének legyenek. *Szűcs* Lajos ott megállja a helyét. A közigazgatási tanácsosi állásban pedig akár *Ferencz* Agoston, akár dr. *Lénárd* István meg fogja állani. És velők a város közérdeke semmiként sem szenved. —

K. A.

A Kölcsey-kör.

Az egyetlen számottevő irodalmi és közművelődési társulat városunkban, mely magasztos hivatását átérezve nemes hévvel, lankadni nem tudó ambícióval törekszik napról-napra tágabb mezőt nyitni azoknak a nemes törekvéseknek, melyeknek szolgáltatásban áll. Nem futkos mellékezők után, nem dülnek keblében politikai szenvedélyek viharai, melyek a szomszéd Nagykaroly városának éppen a Kölcsey-körét juttatták a bukás szélére, hanem felölve városunk társadalmának egész intelligenciáját, kiaknázva ennek a társadalomnak keblében rejlő intellektuális erőt, fennen lobogtatja a művelődés zászlóját, napról-napra újabb és újabb hivatkozott toboroz táborába azzal a varázsitalal, melyet a tudomány és műveltség forrásaiból merít.

Nost ismét egy év zárult le történetében, melynek lapjaira arany betűkkel véste be magát, mert ehhez az évhez fűződik a kör muzeumának megnyitása, ebben az évben adatott át ünnepélyesen a nyilvánosság, hogy mindenki tanulhasson és örömet találjon a magyar nemzet felhalmazott kincseinek tárházában.

dolgok, melyek az emberiség földi boldogságát előmozdítják és lelkét az örökkévalók felé irányítják. Milyen megbecsülhetetlennek bizonyult be pl. napjainkban és pedig kézzelfoghatólag a jól szervezett vármegyei rendszer. Már most: mit kíván az okosság? Nemde azt, hogy a mi jó, azt tartsuk meg, fejlesszük, tökéletesítsük, mert ezáltal ellensúlyozzuk a rosszat, a visszaéléseket, melyek a legideálisabb körülmények között is folyton fel fognak tűnni, melyeket teljesen kiirtani, megszüntetni, míg az ember ember lesz, — merő képzelődés. A történelem tanubizonyossága szerint csak a fokozatos haladás volt állandó és eredményes; az erőszak, rombolás, forradalom sokszor századokkal visszavetette a népeket, mert mindent elülről kellett kezdeni és a végén legtöbbször odajutottak, ahol elhagyták. A szociáldemokrácia tehát legelőször is az okossággal ellenkezik, mert a jó lerombolásával akar nagyon is kétes jövőjű boldogságot teremteni.

De talán a magántulajdon megszűnése, a termelés társadalmosítása hoz jobb jövőt? Eltekintve az óriási, világrendítő, ugyszólván legyőzhetetlen nehézségektől, melyekkel ezt keresztülvihetnék, tegyük fel, hogy minden vagyon, minden munka közös lenne. Hogyan hámozna ki ebből a társadalmi jólétet és boldogságot, azt maguk a szociáldemokrata vezérek sem tudják megmondani. Pedig ha ilyen áldozatokat, ilyen felforgatást kívánnak, akkor egy határozott program alapján a legutolsó részletig meg kellene nyugtatni az emberiséget jövőjét illetőleg. De a legfonto-

sabb kérdésekre sem tudnak felelni. Pl. 1. Az élvezeti és fogyasztási cikkeknek minő mennyiségére volna szüksége a szociáldemokrata társadalomnak, hogy tagjainak millióit ki elégíteni?

2. Milyen minőségű javakra volna szükség?

3. Mi lenne a szétosztásnak a mértéke?

4. Minő szükségleteket ismernének el észszerűnek és melyeket utasítanak el?

5. Ki határozná efelett?

Mi megpróbálunk e közös munkára és közös vagyonra egy jó magyar közmondással felelni, mely így hangzik: Közös lónak turós a háta. Nem jólét, nem boldogság származék e közös dolgokból, hanem elégedetlenség, harag, nyomor és olyan zürzavar, melyben a vezetők halásznának a legnagyobb eredménytel. Eszembe jut itt egy állatmese. Két majom talált egy sajtot, de nem tudták két egyenlő részre osztani, azért a róka-hoz folyamodtak, hogy tegyen közöttük igazságot. A róka addig harapott az egyik darabból, meg a másból is, hogy egyenlőkké tegye, míg végre már alig maradt két diónagyságu darabka, amelyek egészen egyenlőknek látszottak, miért is a majmok kívánták, hogy a róka adja már oda nekik az illetéküket. Hát mi jár nekem tiszteletdíj az igazságszolgáltatás fáradságáért, veti ellen a róka. Ennyit csak megérdemlek, mint ez a kevés sajt és a maradékot is lenyelte. Ennél talá-
lőbban nem lehetne jellemezni az u. n. népboldogító szociáldemokrata vezérek és az áldozatlan esett szociáldemokrata alattvalók sorsát.

De tekintsünk el még ettől a ténynek mondható feltevéstől is. Tegyük fel, hogy igazságos volna a felosztás és zavartalan, az eredmény akkor is nagyon sovány volna és általános nyomoruságra vezetne. Magyarországon pl. a legújabb hiteles kimutatás szerint van 19 millió hold szántóföld és 32 millió hold termő föld, összesen tehát 51 millió hold használatos föld. A lakosság száma 17 millió. Egy emberre jutna tehát 3 hold föld. Ebből bizony mehezen lehetne megélni, ha egy hold jövedelmét 200 koronára tesszük is. De a pénz, a vagyon is felosztás alá kerülne, — mondják sokan. Jó, próbáljuk meg. Nem tudom, Magyarországnak mennyi pénze van, én csak 8 millió korona adósságról hallottam, mely napról-napra növekszik. Ez nem tesz semmit. Nézzük pl. Franciaországot. Ennek sem tudom a pénzállományát, de annyit olvastam, hogy tizszer gazdagabb hazánknál és lakosságának a száma arányos. Egy tudós papíron összevette Franciaország minden pénzét, értékét és felosztotta a lakosság között. Mit gondolkodnak ezek, vagy legalább százak jutottak egy emberre? Korántsem, hanem egy évre 14 centime, a mi pénzünkben ez körülbelül 14 fillérnek felel meg. Természetesen ez kamatot jelent, mert ha a tőkéhez is hozzányulunk, akkor rövid idő alatt annyink volna, mint akkor, mikor a világra jöttünk. Magyarországon tehát a szegénység miatt legalább tizszer rosszabb eredményre vezetne a felosztás. Vegyük még ehhez azt, hogy a lakosság száma minden évben változik és leg-

A mult szerdán tartotta meg évi rendes közgyűlését, amelyen beszámolt működésével. A közgyűlésen dr. Fichtel János ügyvezető alelnök elnökölt, ki a megjelentekhez a következő lendületes beszédet intézte.

Mélyen tisztelt közgyűlés!

Elnökünk távollétében hivatali tiszttem szerint én leszek szerencsés elnökölni. — M. t. közgyűlés! Méltóztassék megengedni, hogy mielőtt a közgyűlés kitűzött tárgyaira reátérnénk, egy pár szóban Körünk művelődési jelentőségét kiemeljem s ez évi életnyilvánulásainak nagy eseményeire rámutassak. A magyar nemzeti kultúra terén a legkisebb mozgalom is, mely csak egy porszemmel segít tovább építeni azt a büszke templomot, melyben nemzetünk jövő dicsőségének oltári tüze lobog, hálás és becses munkát végez; a szélesebb alapokon tevékenykedő közművelődési egyesületek pedig egyenesen apostoli missiót végeznek. Minden nemzet, nagy és kicsiny, a világkultúra előre rohanásában vállvetve tömörül a nemzeti művelődés eszméje körül, mert ennek az eszmének termékenységétől, diadalától várja, reméli a saját megerősödését, életének évezredekre való biztosítását és boldogulását. És valóban, ahol a nemzeti kultúra győzelmesen bontogatja a maga szárnyait, ott az ébredő nemzeti szellem ellenállhatatlan hatalommal emeli fel a népet és egy egésszé forrasztja a nemzetet, megtölti minden ember szívét a nemzeti ügy iránt való lángoló lelkesedéssel, odaadással, áldozatkészséggel s így megteremti a nemzeti egzisztencia és fejlődés biztos garanciáit. A nemzeti kultúra teremtette a nagy nemzeteket. Ki tagadhatná, hogy a nemzeti nyelvben rejlik életünk és hatalmi aspirációnk, szerencsénk s továbbfejlődésünk kizárólagos feltétele. Hiszen nemzeti kulturánk emelkedésével teljesen nemzeti mederben való

folyásával egyenes arányban áll hatalmi erőnk, becsületünk s kifelé imponáló képességünk fokozódása. Amely nemzet nyelvről, nemzeti kulturájáról lemond, lemondott jövődjéről, büszkeségéről, szabadságáról, az élethez való jogáról. Tehát a nemzeti kultúra zászlóvivőit nem gáncs, de tisztesség és hála illeti. Mert nehéz ám e zászló becsületéért való harc, különösen nálunk Magyarországon, ahol a szertehuzó nemzetiségek utopisztikus törekvései a magyar nemzeti állameszmének irtó háborút üzentek s vak fanatizmussal rombolják öntudatos művelődési építkezéseinket. Szükség van tehát őrállókra, elszánt harcosokra. A Kölcsey-Kör ilyen feladatot vállalt s az általános nemzeti művelődés küzdelmében főharcot kezd, nagy és nemes célért lelkesedik. A nemzeti kulturális munkát folytatja az irodalmi, társadalmi és régészeti téren, szép eredményekkel. — Különös figyelemre méltó a múzeum létesítése körül kifejtett közhasznú és közérdekű erőfeszítése és elért sikere. A múzeumot a mult év júniusában fényes ünnepségekkel nyitottuk meg s felkeltettük az ország érdeklődését. — Most már csak előre ezen az uton! Az elért eredmények alapján jogunk van reményekkel tekinteni a jövődöbe, melynek verőfényesebbé, szebbé, tartalmasabbá tételében a Kölcsey-Körnek bizonyára elsődrendű szerepe jut okvetlenül. Melegen üdvözlöm a megjelent tagokat s az ülést megnyitom.“

A nagy tesszéssel fogadott és zajos éljenzéssel jutalmazott megnyitó beszéd után dr. Fodor Gyula titkár terjesztette elő gondosan kidolgozott jelentését a kör mult évi működéséről. Természetesen a megnyitási ünnepségek vertek nagyobb hullámokat, ezeknek előkészítése és rendezése képezte feladatát a vezetőségnek. A megnyitás június 1-én áldozócütörtökön történt meg fényes

ünnepségek keretében. Délelőtt diszkozyülés, dälben bankett, este a színházban diszeladás volt. Az országos főfelügyelőség képviselétében megjelent a mult napokban elhalt tudósunk, György Aldár és dr. Schönherr Gyula. A megnyitási ünnepségek várákozásón felül fényesen sikerültek. Azon időtől kezdve a múzeum és a könyvtár rohamosan gyarapodtak értéktárgyakban és könyvekben. Ma a tárgyak, könyvek, butorok és felszerelések összes értéke közel 17 ezer korona. Tartott a szakosztály ez évben 4 gyűlést és határozott 25 tárgyban. — Leltározta és értékelte a múzeum összes tárgyait és felszereléseit.

A múzeumot ez év folyamán meglátogatták a megnyitási ünnepség alkalmából a főfelügyelőség kiküldöttein kívül augusztus hóban Gohl Ödön dr. a nemzeti múzeum érem és pénzgyűjteményeinek őre, aki számos szakszerű felvilágosítást nyújtott a gyűjtemény értékelése és kezelése tekintetében, Nméltóságú Gróf Zichy Jenő, v. b. t. t., aki a könyvtárat szemléltette meg tüzetesen, s legújabbán ismételtén dr. Schönherr Gyula főfelügy. titkár, aki a megnyitás óta tapasztalt gyarapodás és csinosodás felett valóságos bámulatát fejezte ki, másrészt pedig érintkezésbe lépett Szabó István pápai praelátussal néhai Mészényi Gyula püspök értékes gyűjteményének a múzeum részére való átengedése iránt.

A jelenleg fenálló igényekhez mért anyagi helyzet ugyan megnyugtató, amennyiben a pénztáros jelentése szerint a lefolyt évben a bevétel 7672 K. 09 f., a kiadás 3098.66 K. s így maradvány 4573 K 43 f. s a kör vagyona 20.785 K. 45 f.-t tesz ki. —

A titkári jelentést tudomásul vették és köszönetet szavaztak Fodornak.

Radó Bertalan pénztárnok terjesztette be ezután számadását, amelyet Novák Lajos főszámvevő is helyesnek talált s amely sze-

többször szaporodik, a mi állandó felosztást és pénzesökkenést jelent, akkor egy pillanattig sem kell haboznunk annak leghatározottabb kijelentésében, hogy a szociáldemokrácia anyagi tekintetben a legnagyobb nyomorúságra és koldusbotra vezet.

De talán a lelket, az ember nemesebb részét jobban kielégíti a szociáldemokrácia? Halljuk a vezéreket! Mit tanítanak például a vallásról, erkölcsről, hazáról?

„A vallási téren a szociáldemokrácia az atheizmusra, tudniillik az istentelenségre törekszik.“ „Én nemcsak a ker. vallás, hanem minden vallás ellensége vagyok“, — írja Bébel Hoff káplánnak. „Közpénz vallási célokra nem fordítható.“ „A vallás ellen legjobb fegyver az iskola. A vallás tanítása az iskolából száműzessék“ — mondotta a mi Bokányink 1903-ban a Szabadságtéren tartott beszédében.

Most következtesünk. A szociáldemokrácia eredménye tehát a vallás szempontjából: Egy vallás nélkül felnött istentelen nemzedék. Vallás az ő programjuk szerint nem is létezhetik. Mert ha létezik, akkor anyagi alappal, anyagi eszközökkel is kell rendelkeznie, mert különben mint szervezet nem élhet meg a levegőből. Ez pedig lehetetlen az új rendszerben, mert törvény. Közpénz vallási célokra nem fordítható. A szociáldemokrácia a magánvagyonot eltörli, mindent közpénzzé lesz, következésképpen semmiféle vallás nem létezhetik. Bizonyítsam-e hosszasan, hogy ez természetellenes, lehetetlen, nemtelen törekvés? 6 ezer éve áll

fenn a világ. Azóta nem volt hely, nép és idő, melyben valamiféle vallás ne létezett volna. Ha már a pogányoknál megvolt a vallás, a felsőbb hatalom, az istenség eszméje, akkor a szociáldemokrácia a pogány társadalomnál is aljasabb tömeget akar nevelni, akkor azt kell előbb bebizonyítania, hogy az ember nem ember. Ezt pedig sohasem fogja elérni, mert az embert nem a szociáldemokrácia alkotta. Mig a világ világ lesz, mig ember él a föld hátán, a pogány bölcs szavai szerint az ember mások előtt beszélhet akármit, kérkedhetik bármilyen képtelenségekkel, de a szenvedés, a nyomorúság keserűségében, az éjszaka, az elhagyatottság sivar magányában mégis égre tekint, felsóhajt és legalább kételkedik a nappal mondott képtelenségekről. A manapság is zsufolt templomok hangosan hirdetik, hogy az ember nem élhet vallás nélkül, hogy az olyan gyermek, az olyan ifju, kinek már semmihez sincs kedve, ki csak a bün lajstromát szaporítja, ki szüleinek bánata, minden nemes cél ellensége, csak a vallástalan nevelés keserű gyömlöse.

Menjünk tovább? Mi az erkölcs a szociáldemokraták szerint? „Erköles az, a mi szokás, a mi egy bizonyos kor igényeinek megfelel.“ „Jó és rossz között nincs különbség.“ „Nem azért vagyunk, hogy mi szolgáljunk a törvénynek, hanem a törvény van azért, hogy igényeink szerint módosítva minket szolgáljon!“ — hangoztatják a szociáldemokrata kongresszusok.

Mondhatom, gyönyörű erkölcsstan. Esze-

rint, amit ma bűnnek tartunk, az holnap lehet erkölcsös dolog és megfordítva, mert megfelelhet a kor igényeinek. A kinaiaknál a gyermekkítétel, a vadaknál az emberevés mind erkölcsös dolog, mert náluk szokás. A szakegyeleti pénztárak sikkasztói, a sztrájkhiénák, tolvajok, gyilkosok, rablók mind erkölcsös emberek, mert az ilyen dolgok manapság már divatosak. Én azt hiszem: minden családapa, minden családanya irtózni fog attól, ha gyermekeinél ilyen erkölcsöket lát és minden erejével tiltakozni fog az ilyen elaljasodás ellen.

„Hazátlanok vagyunk, mert nincs jogunk. Ott a haza, ahol jog van,“ — hirdetik fennhangon a szociáldemokraták a haza szent fogalmáról.

Nem haza, nem jog kell a szociáldemokratáknak, hanem zavar, melyben kényök-kedvök szerint halászhasanak. Ma édes magyar hazánkért, a legszentebb jogokért küzdünk mindannyian s vajjon a szociáldemokraták segitenek bennünket, pedig hazát is, jogot is kapnának. Fényesen bebizonyították a legutóbbi időkben, hogy elnyomnak minden hazafiui törekvést, mindenütt leakarják rombolni a haza szent határait, szövetkeznek a haza ellenségeivel és az egész földet magában foglaló világhaza keretében, — hol nincs buzdító fényes mult, virágzó reményekre jogosító jövő, hanem csak sivar jelen, — akarják folytatni csufos üzelveiket. Nekünk nem kell ilyen haza, mi hivek maradunk ahhoz a földhöz, melyen apáink vére folyt, melyhez annyi dicső emlék fűz, melyet

rint a körnek elég szép vagyona van.

A közgyűlés a számadást elfogadta és a pénztárnoknak a felmentvényt — köszönetének kifejezése mellett — megadta.

Dr. *Böszörményi* Emil ideiglenes muzeumi szakosztályi előadót végérvényesen megválasztották.

Orosz Alajos irodalmi szakosztályi elnök indítványára a megüresedett irodalmi szakosztályi tagsági helyekre dr. *Wolkenberg* Alajost, *Bodnár* György tanfelügyelőt, dr. *Schöber* Emil és *Berky* Lajos tanárokat megválasztották.

A közgyűlés végeztével dr. *Fechtel* János azt az eszmét vetette fel, hogy a kör társadalmi szakosztálya, amelyiknek aránylag kevés tér nyílik ez időszert a működésre, a katolikus kaszinó helyiségében rendezzen — esetleg műsorral egybekötött — theaestélyt, csekély belépő díjjal. Az ilyen estélyek közvetlenek és fesztelenek szoktak lenni, s mostanában az ilyen kedélyes összejövetelek sem oly gyakoriak, mint máskor.

Az életrevaló gondolatot a jelen voltak igen helyeselték.

Uj plebánia.

Többé kevésbé ismeretes egyházmegyénk területén, hogy mily nagy kiterjedésű a munkácsi plebánia, (Körülbelül 64 filiája van.)

A templomi szolgálatok, a temetések, beteglátogatások és egyéb szorosán vett egyházi kötelességek oly roppant munkát követelnek, hogy „a munkácsi két káplán mindig tengelyen ül”, vegyük ezekhez még a főesperes és plebánia hivatalos ügyeit; továbbá Munkácson a polgári és elemi iskolákban s a vidéken szintén az állami iskolákban teljesítendő hitoktatásokat; ugyszintén figyelembe kell vennünk azon körülményt, hogy vásár- és ünnepnapon egyik lelkész mindig le van foglalva Schönborn grófnál Beregváron tartandó misézéssel:

Vajjon a filiális nép, ki legalább a hetedik napon óhajtana időnkint „papot

becsületos munkával, életünkkel, vérünkkel fenntartani, virágzóvá tenni első honfiai szent kötelességünk. Egy tapodtat sem megyünk idegen helyre, mert ez a föld, hol élünk és halunk kell.

Mélyen tisztelt Közönség! Ez a szociáldemokrácia tükre anyagi, vallási, erkölcsi és hazafiai szempontból tekintve. Befejezésül még csak a szociáldemokraták vezetőiről egy pár szót. Nálunk Magyarországon: *Goldner*, *Groszman*, *Izrael*, *Fleischman*, *Buchinger*, *Vágó*, azelőtt *Veisz*, *Tarczai*, azelőtt *Trebies* és *Garami* a szociáldemokrata vezérek Budapesten. A vidék ugyanezt a képet mutatja. 1904. nov. 6.-án 12 szakszervezet tartotta gyűlését Budapesten. 1905. aug. 27.-én körülbelül 21 vidéki városban tartottak gyűléseket. A napilapok mindenünnen hozták a szereplők neveit. Egy-két hely kivételével mindenütt hasonló hangzású nevek voltak a programmon. Ime! egy mutatószám: Elnök: *Lerner*, jegyző: *Grünfeld* Sándor, szónok: *Izrael* Mózes *Jakab*. A tárgyhöz szóltak: *Schwarcz*, *Groszman* *Miksa* és *Fischer* *Ignác*.

Ez elvitázhatatlan tény, mely 3 dolgot bizonyít: 1. A szociáldemokrata vezérség igen jövedelmező üzlet, azért veszik kezökbe a vezérséget oly egyének, kiknek születésüktől fogva első jelszavuk: „Fő a könnyű és jól jövedelmező üzlet. 2. A szociáldemo-

krata nem érzi-e lelki (és testi) kárát, hogy a pásztor nem lehet nyája közt? — Bizonyára!

S mit tehet a — pásztor? Ha megjelenik időnkint, úgy jó szóval tartja a népet. A lehetetlenen ő sem segíthet!

Mégis, hogy némileg segítsünk a helyzetben, azért szükségesnek láttam egy új plebánia felállításának ügyét megszólaltatni a nyilvánosság előtt. Az új plebánia Rózsaházán, hol szép új templom van, vagy Várpalánkán volna felállítandó. Ez utóbbi helyen az anyag, a munka, a készség, ugy tudom, megvolna, csak a plebános fizetése képezne gondot. Ám ha az egyházi hatóság pártolólóg kezébe veszi az ügyet: akkor e nehézségen is lehet segíteni. Sok hívő lélek épülésére, s üdvözülésére szolgálna, ha a terv megvalósulna.

Palánkának erősen romló, papellenes, szociálista iparos népe miatt föltétlenül szükséges egyéb előnyök mellett e körülménynél fogva is — a plebánia felállítása.

Forgách főesperes-prépost már fáradozik e terv megvalósítása mellett. Kísérje szándékát fényes szerencse. Segitse őt az egész egyházmegye!

Én csupán azért szólaltam meg e tervvel e lap hasábjain, hogy szolgáljam tollal a jó ügyet ez uton is, mert a sajtó hatalmas erejét ily eszme megvalósításánál föltétlenül igénybe kell venni. Mindenki, ha csak egy keveset is, — s a mű létre jön!

Tubulleleky.

H I R E K.

Hátralekos előfizetőinket tisztelettel felkérjük előfizetési hátralekalk beküldésére és előfizetésük megújítására.

A püspöki uradalom átadása. Pénteken, február 2-án érkeznek városunkba *Madách* Emánuel vallás- és közoktatásügyi miniszteri tanácsos, *Szegheő* János és *Pfiszterer* Lajos miniszteri kiküldöttek, hogy a

krata azért ellensége a vallásnak, mert vezetőik nem hisznek semmiféle vallásban, még abban sem, amelyben születtek. 3. A szociáldemokrata azért hazátlan, mert vezetőségének nincs országa, nincs hazája, csak üzleti tere, melyet addig becsül, míg kihasználhatja.

Mélyen tisztelt Közönség! Ne engedjük magunkat félrevezettetni. A szociáldemokrata a maga határozatlanságával, ellenmondásával a tudomány előtt sem állja meg helyét, annál kevésbé elégíti ki a szívet, a jó érzést. Csak rombol, de nem épít, mert programját kielégítően és részletesen kidolgozni képtelen. Csak hamis jelszavakat ad az elégedetlen ember szájába, de nem tanítja meg, mit kell tudnia és mit lehet remélnie. Pártoljuk a ker. alapokon nyugvó szociálistizmust, mely már eddig is megmutatta, hogy csak ker. uton, ker. módon lehet a társadalmi bajjokot úgy segíteni, hogy az ember lelkét, szívet és testét kielégítse, nemesítse és boldogítsa.

Köszönöm szives figyelmeket és öszintén kívánom, hogy ma este mindnyájan a legjobban mulassanak e Körben, mely szintén a keresztény szociálistizmus gyümölcse.

Bakkay Kálmán dr.

püspöki uradalmat átadják a főpásztor által e célra kiküldötteknek. Az átadási munkálatok előreláthatólag több napot fognak igénybe venni.

A honvédség köréből. A király *Fodor* Pál alezredesnek a szatmári 12-ik honvéd gyalogezredtől a munkácsi 11-ik honvéd gyalogezredhez, *Főgyár* József őrmagynak Munkácstól Szatmárra való áthelyezését elrendelte.

Hymen. *Ócsvár* Rezső helybeli kir. kath. főgimnáziumi tanár jegyet váltott *Nyulász* Ilonka kisasszonnyal Kassán. — *Sprenger* Ferenc helybeli kir. segédtanfelügyelő a jövő vasárnap esküszik örök hűséget Szinérváralján. *Fényes* Béla földbirtokos leányának, *Irma* kisasszonynak.

Véglegesített tanár. A vallás- és közoktatási miniszter *Sándor* Venczel helybeli kir. kath. főgimn. ideiglenes rendes tanárt rendes tanári minőségében végleg meg erősítette.

Pénzügyi titkár. A pénzügyminiszter *Lánczy* Kálmán pénzügyi segédtitkárt a beregszászi pénzügyigazgatóságához titkárnak nevezte ki. —

Kitüntetett katolikus író. *Auer* István az „Alkotmány” segédszerkesztője, az Országos Pázmány-Egyesület titkára most adta ki „Amerre én járok” címmel szépirodalmi próza munkáinak egy esinos kötetét. A könyvet megrendelte volt *Mailáth* Gusztáv Károly gróf erdélyi püspök is, ki a napokban a következő kitüntetett sorokat intézte az íróhoz:

„Amerre én járok” hosszú idő után, az első szépirodalmi termék, amelyet nemcsak érdeklődéssel de meglelégedéssel is lapozgattam. Bárcsak akadna sok olvasója és — követője. Kérek még 5 példányt. Öszinte tisztelője.

Mailáth
püspök.

A magas helyről érkezett kitünő elismerés nemesak az írónak okozott nagy örömet, hanem osztoznak abban a magyar katolikus irodalom munkásai is.

Hymen. *Huszár* Károly a „Néppárt” című fővárosi lap felelős szerkesztője, a keresztény eszmék tántoríthatatlan terjesztője és bajnoka, ki városunkban is széleskörű ismerettséggel bír, mert tanulmányait az itteni kir. kath. tanítóképző intézetben végezte, a napokban esküdt örök hűséget Veszprémben *Mezricky* Károly kir. törvényszéki bíró leányának, *Ilonkának*. Mint násznagyok *Kaás* Ivor báró és *Köves* János táblabíró szerepeltek. — *Sztojka* László nagybányai fiatal kereskedő jegyet váltott *Fuss* Sándor deési lakos leányával, *Emmával*.

Joggyakornoki kinevezés. A debreczeni kir. ítélőtábla elnöke dr. *Bakó* Ferencz fehérgyarmati kir. járásbírói joggyakornokot segélydíjas joggyakornoknak nevezte ki. —

Szinigazgatóválasztás. A csütörtökön délután tartott rendkívüli városi közgyűlésen választotta meg törvényhatóságunk a szinigazgatót a jövő szini idényre. A választást erős tollharc előzte meg a helyi lapokban, sőt társadalmi uton is szervekedtek a pártok. Az érdeklődők egyrésze a jelenlegi igazgatót, *Krémer* Sándort el akarta buktatni és *Baróti* Rezső mellett csoportosult. De a *Krémer*-párt sem maradt tétlenül, jólőre készült a keménynek ígérkező küzdelemre. A szinügyi bizottságban *Krémer* lett a nyertes, mert ez őt ajánlotta a közgyűlésnek megválasztásra. A választás azon-

ban koránt sem volt biztos, mert a másik párt ereje is nyilvánvaló volt. A küzdelem csakugyan heves volt, mert 71 bizottsági tag adta le szavazatát, ami azt mutatja, hogy mind a két fél teljes erejét belevitte a tusába. Itt is Krémer győzött 40 szavazattal 31 ellenében, így ő lett a jövő év szingizgatója. Most már ő rajta a sor, hogy a hiányok pótlásáról gondoskodván, jövőre ne lehessen ellene semmi kifogás és választása egyhangú legyen.

Gyászhir. André Róza a mult csütörtökön reggel hosszas szenvedés után városunkban elhalt. Földi részzeit szombaton délután helyezték örök nyugalomra. Özv. — Kunay Edéné, szül. Sergits Gizella életének 67-ik, özvegységének 19-ik évében Nagybanynán elhalt. A derék urnó halálát kiterjedt rokonság gyászolja. — Simon Dezső nagybányai iparos fiatal neje e hó 26. án váratlanul elhalt. — Tivadar István nagyrákóczi gk. lelkész hét éves fia, Leczika e hó 25. én a család nagy bánatára elhalt. — Popovics Ágoston nyug. kir. járásbírósi telekkönyvezető, a Fillerbank ügyvezető igazgatója e hó 26. án, életének 56-ik évében Munkácsen elhalt. — Nhai Szerdthelyi László nyug. törvényszéki irodatiszt özvegye, szül. Saska Blanka urnó vasárnap este életének 53 ik évében hosszas betegeskedés után elhalt. Tegnap délután helyezték örök nyugalomra.

Kanyaró városunkban. A gyermekeknek ez a pusztító betegsége járványszerűen lépett fel városunkban. Előbb a vasuti internátusban ütött ki, melyet pár nappal ezelőtt már bezártak a gyermekeket haza bocsátották. A ragály azonban nem szűnt meg, sőt az elemi iskolások közt tömeges megbetegülések történtek. Ennek következtében a polgármester a tisztii főorvos javaslatára a város területén levő összes elemi iskolákat és ovodákat egyelőre három hétre bezárta. A szatmárhegyen zavartalanul folyhat a tanítás, mert ott megbetegedés nem fordult elő.

Ujabb befolyt összegek a vármegyei tisztviselők fizetésének alapjára a következők: Hadik Barkóczy Endre gróf fizetett 2700 koronát, Hadnagy Ignác, Nagykarolyból 200 kor. A befizett összegek eddig 82468 koronát tesznek ki. —

Rendkívüli közgyűlés. Csütörtökön délután rendkívüli közgyűlést tartott városunk törvényhatósága a fogyasztási adóban való részesedés tárgyában. Említettük már, hogy a pénzügyigazgató arról értesítette a várost, hogy csak akkor kapja meg jutalékát a fogyasztási adóból, ha az önként befizetett állami adókat beszolgáltatja az állam pénztárnak. Az ügyet az alkotmányvédő bizottság megbízása útján dr. Kelemen Samu készítette elő, ki azon indítványt terjesztette a közgyűlés elé, hogy a fogyasztási adóban való részesedés semminemű feltételhez nem köthető, mert az ebben való részesedés joga törvényben gyökerezik s a város az esedékes összeg kiadását követeli. A közgyűlés ily értelemben határozott s erről a pénzügyigazgatóságot értesíti. Ennek kapcsán dr. Kelemen Samu egy másik indítványt terjesztett elé az önként befizetett adók beszolgáltatása tárgyában. Véleménye szerint a bíróság illetékes annak eldöntésében, vajjon jogosult-e a kormány követelni az országgyűlés által meg nem szavazott adókat, avagy a törvényhatóság jár-e el törvényesen, midőn visszatartja. Utasítani kívánja tehát a tisztii főügyészt, hogy a kincstár ellen felhívási pert indítson. Keresztszeghy Lajos dr. indítványára a közgyűlés Kelemen

javaslatát kiadta a jogügyi szakbizottságnak, hogy annak véleményével terjesztessék majd ismét közgyűlés elé.

Táncmulatságok. Az iparosifjak köre e hó 4 én, a jövő vasárnap tartja a Pannóniában farsangi táncmulatságát. Nagyszabásúnak ígérkezik, minden bizonnyal jól is fog sikerülni. — Az önkéntes tűzoltó egyesület febr. 11-én tartja a Vigadóban alarcos bálját. A sok bohóságon kívül, mely ilyenkor a jó kedélyhangulat fokozására elő szokott fordulni, az éjfél szünet alatt tarka színpad lesz, melyen színházunk legjobb művészei fognak fellépni. Igen sok értékes nyeresémtárgy kerül kiosztására. A tűzoltó egyesület méltán megérdemli a pártolást, ajánljuk a tisztelt közönség figyelmébe.

Jegyzők gyűlése. A vármegyei községi és korjegyzők egyesülete gyűlést tartott a mult szerdán városunkban a Pannóniában. A gyűlésen Bodoky Béla elnököt, ki jelentést tett a nyugdíjpénztár anyagi viszonyairól. Vagyona állami értékpapírban 140 ezer korona, készpénzben 27 ezer korona és hátralékban 12 ezer korona. A számadás megvizsgálására minden szolgabírói kerületből egy jegyzőt választottak be az e czélból kiküldött bizottságba. Az egyleti pénztár számadása megvizsgálatván az 1903/4 évről, Farkas László pénztárnoknak a felmentvény megadatott. A tisztújítás következőleg lett megejtve: Elnök Bodoky Béla, alelnök Komoróczy Jenő, jegyző Szabó Dezső, aljegyző Fintha Sándor, pénztáros Farkas László. Az egylet hivatalos közlönyének a „Szamos” fogadta el, a jegyzők tehát nem „rebellisek”.

Birtokváltások. A Batthyány-utcán a Galgóczy Zsigmond-féle telket 20 ezer koronáért megvásárolta Weisz Gábor nagybérlő. Ugyanazon utcán a Farkas-örökösök házáat Márkus Márton, a Pannónia bérlője vette meg 18 ezer koronáért. Juresó Antal Beresényi-utcai házastelkét megvette Haresár József szabóiparos 5400 koronáért.

Hajózható Szamos. Gondoltak már erre, hogy a Szamos hajózhatóvá tegyék, de biz' az mindig jámbor óhajítás maradt. Pedig kétségkívül sokat lendítene közgazdasági viszonyainkon, ha a terv végre megvalósulna. Most az Ecsedi-láp lecsapoló és Szamosbalparti ármentesítő, és belvízszabályzó társulat indit mozgalmat, hogy a Szamos és Kraszna hajjai szállító hajókat ringathassanak vállalkon. Felterjesztést intézett a debreczeni kereskedelmi és iparkamarához, hogy ebben az ügyben tegye meg a kezdeményező lépéseket a kereskedelmi miniszternél. A kamara életrevalónak találta az eszmét, s vállalkozott az ügyben eljárni. Természetesen a vármegyének, de főként városunknak is érdekében volna elkövetni mindent, nehogy a jó szándék holt pontra jusson. —

Jegyzői értekezlet. A jegyzői egyesület gyűlése után „értekezlet” volt, melynek tárgyát képezte, hogy milyen álláspontot foglaljanak el a jegyzők a zürzavaros politikai villággal szemben. Ezt azért kellett külön értekezleten megvitatni, mert az egyesület mint ilyen, nem politizálhat. Az értekezletről azonban igen sokan elpárologtak, nem akarván se pro, se kontra szavazni. Egy jegyző azt indítványozta, hogy a jegyzői kar vállaljon szolidaritást a vármegyei tisztviselői karával. Komoróczy Jenő ellenezte az indítványt, mire szavazásra került a sor és azt 6 szótöbbséggel csakugyan el is vették.

Legényegyleti bál. A kath. legényegylet vasárnap este fényes sikerű, felolvasással egybekötött táncmulatságot rendezett, melyen nagyszámu és díszes közönség vett részt. Ott volt Pemp. An al káptalani helynök is. Bakay Kálmán dr. felolvasása rendkívüli hatást keltett, a jelenvoltak nagy figyelemmel hallgatták, s a végén frenetikus módon üntettek az ügy felolvasó mellett. A szöveget lapunk mai tárczarovatában közöljük. Szabó József szavalata, Máté Sándor és Apáti Imre éneke képezték meg a műsor számait, melyek szintén sok élvezetet nyújtottak. Előadás után tánc következett. —

Szent József szobra Gyertyánligeten. Skluzál János nyugbères kincstári munkás, a gyertyánligeti templomnak 175 korona költségen egy igen szép szent József szobrot ajándékozott, melyet a szent család ünnepén, alkalmi beszéd kíséretében áldott meg Dr. Buday Sándor plébános. Megható volt a hívek lelkesedése és öröme a szép szobor látára, melyet Oberbauer A. utóda intézetében rendelt meg a jószívű adakozó. Isten fizesse meg!

A csendőrség megerősítése. A nagykarolyi csendőrszarnparancsnoksághoz 30 darab Miskolczon állomásozó 65 ös közhadserégbeli baka lett beosztva a csekély létszám emelésére. A bakák a különböző őrsőkre vezényeltettek ki, úgy hogy Karolyban csak 1 teljesít szolgálatot.

Táncestély Halmiban. A „József kir. herceg szanatórium egyesület” halmi Bizottsága az egyesület pénztára javára Halmiban az új óvoda helyiségében február hó 3. napján hangversenynyel egybekötött táncestélyt rendez, melyre a t. közönséget tisztelettel meghívja a bizottság nevében Vargha Gyuláné elnök, dr. Bleyer Márkné, özv. Drimók Józsefné, Ligeti Sománé, dr. Timár Zsigmondné társelnökök, Zolláni Karolyné pénztárnok, Oertzen Oszkárné ellenőr, Boitner Károly egyesületi titkár, Liptai Béla egyesületi orvos. Kezdeté este 8 órakor. Belépti díj: személyjegy 2 korona, családjegy 5 korona. Felülfizetések köszönettel fogadottnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Műsor: „Jön a vőlegény.” Monolog. Irta: Nagy Endre. Előadja Kis Ella k. a. 2. Mendelsohn: Canadai dal. Buttykay: „Altató dal” a „Bolygó görög” című operettből. Zenekar kísérettel énekl: Margaretha Margit k. a. 3. „Megjött a papa.” Vigjáték 1 felvonásban. Irta Erdélyi Zoltán. Személyek: Horváth Endre ur. Drimók Erzsike k. a. Mihályfi Pál ur. Filep Rózsika k. a.

Agyonvert munkafelügyelő. Rézsi György felsővisői famunkás mint munkafelügyelő volt alkalmazva a facsztatási vállalatnál. Ő fogadta fel a munkásokat és minden szombaton ő fizette ki. De midőn fizetésre került a sor, különféle ürügyek alatt minden munkás béréből levont bizonyos összeget és azt saját czéljaira fordította. A munkások nem mertek ellene feljelentést tenni, mert féltek, hogy őket bocsájtsák el. Végre a mult nap az igazságtalan munkafelügyelő életével lakott. Midőnegyik munkástól tulságosan sokat vont le, ez könyörűgve kérte, hogy ne bánjon vele ilyen ki-méletlenül, mert hat apró gyermeke van, akiket nem tud téli ruhával ellátni. Rézsi azonban egész durván elutasította, mondván: Ha nem tetszik, itt van a munkakönyv, — mehet. Erre annyira elkeseredett a hatgyermekes apa, hogy boszut forralt ellene, hazament, fejszét ragadott, s néhány perc mulva mintegy 20—25 tá sával együtt viszatért, kik szintén hasonló elbánásban részesültek. Bevárták, míg Rézsi kifizette az összes munkásokat, s hazafelé indult. Alig lépett ki a kapun, a megkárosított munkások megrohanták és agyba-főbe verték. Mellcsontja az ütésektől beszakadt, a fejéből is lesztek egy darabot. A szerencsétlent a máramarosszigeti kórházba szállították, hol nagy kínok közt meghalt. A munkásokat letaróztatták. —

Azok a diszlővések. Régi rossz szokás, hogy a felső paraszt lakodalmak alkalmával, félig vagy néha már kétharmadrészben is beszeszelt násznagyok s vőfélyek rozsdás karabélyukból durrogatnak, hogy

mennél „impozansabbnak” láttassék a nászmenet felvonulása, s még rosabb, hogy az „elültöltő” nemcsak puskaporral van ellátva, hanem rendszerint golyó, vagy srét is van bele csömöszölve. Az ilyen okatlan demonstrációt a hatóságnak kötelességük volna megakadályozni, s ha nem teszik, súlyos mulasztást követnek el, mert rendszerint végzetes szerencsétlenség szokott a következménye lenni. De a véletlenségtől eltekintve más oldalról sem jó, hogy lakodalmak népnél ilyen számszám legyen, hiszen tudvalevőleg alig végződik a nép között multság összekülönbözés nélkül, az ilyen kritikus pillanatban aztán, ha a csizmaszárában érzi a helyre legény a karabélyt, ki is huzza azt onnan és a vigasság helyén embervér folyik. A mult csütörtökön Mezőteremen történt szerencsétlenség. Hort Mátyás császár üdvözlése irányt tévesztett és a saját feleségét lötte meg. A golyó az asszonynak baloldalába fúródott. Beszállították a nagykarolyi kórházba hol élet-halál között lebeg.

A bilkei bíróválasztás. Lapunk mult számában megemlékeztünk a beregmegeyi Bilken lefolyt véres bíróválasztásról, melynek 14 ember élete esett áldozatul. A halottakat a megejtett hivatalos boncolás után eltemették. Borzalmas látvány volt. *Menczel József*, a lelőtt esendőőrsvezető most is élet-halál között lebeg. A tettesek közül eddig négy embert kísértek be a beregszászi kir. ügyészség fogházába: Zékány Dénest, kit az őrsvezető lelövésének gyanúja terhel, Jaszovics Zéliget, Bilincz Gergelyt és Popovics Vasilt.

Az ez évi sorozások. Bihar honvédelmi miniszter leiratot intézett a vármegyei és városi törvényhatóságokhoz, a melyben elrendeli, hogy az állandó sorozóbizottságok a fősorozás czéljából legyenek állandó kézenlétben és pedig 1906. márczius 5., április 3., május 21—22. és június 5., augusztus 6., október 12. és december 5-ik napján. Ha a politikai válság következtében a magyar honosságu katonakötelesek sorozását ezekben az időközökben nem lehetne megtartani, ugy a miniszteri rendelet szerint a bizottságok csakis osztrák honosságu hadköteleseket, azonkívül honvéd póttartalékosokat sorozhatnak.

Eladó borkészleteket nagymennyiségben tart nyilván a Szatmármegyei Gazdasági Egylet titkári hivatala (Szatmár, Verbecei-utca 5.) ugyanott minta üvegek is rendelkezésre állnak.

Színház.

Január 23-án, kedden „Gül Baba”.

24-én Kadelburg vigjátékát „Az arany patkót” láttuk ez idényben először. Az előadástól kevés jót mondhatunk. Legjobb, legtermészetesebb határozottan a Szőreghy (Dudolf) alakítása volt. Dicséretet érdemel Tihanyi is (Egon.)

25-én Jászai Olga jutalomjátékául „Quasimodo, a notredámai toronyőr” került színre. Hogy a darab rossz s különösen, hogy a XX. század színházbajáró közönsége izlésével homlokegyenest ellenkezik, az nem is képzelheti vita tárgyát. Azok, akik ha talán a naturálmusban nem is, de a realizmusban gyönyörködnek, csak bosszankodnak vagy legalább is mosolyognak azon az intrikuson, aki kezében tört szorongatva a hatás fokozása végett a lehető legluciferibb ábrázattal jár a színpadon anélkül, hogy az ott levő néptömeg előtt, legkevésbé is feltűnést keltené viselkedése. Oh ma már nézőtérre, de a színpadra is embereket képzelünk s nem bábokat. A színházat a közönség bizonyára nem a darab, hanem a jutalmazandó művésznő iránti szeretetből töltötte meg. A jutalmazott ajándékokul szép virágkosarakat kapott s az ajándékok közül az a jutalomjátékokon oly fontos szerepet játszó pecsétes levélke sem hiányzott. Jászai ezuttal ambícióval szépen, némely helyen valóban művészen játszott s lehetetlen szerepét igyekezett természetesen színben tüntetni fel. Várad (Quasimodo) várakozáson felül jól játszott, eddigi szerepléseiből az tűnt ki, hogy drámákban nem igen állja meg a helyét; de ezuttal igen sikeresen alakított. Rajzot ez este leg-

feljebb sajnálhattuk, mert neki egy megjátszhatatlan szerepet kellett betölteni. Kiss M. (Plöbusz) játékanak az az egyetlen érdeme, hogy az Eszmeralda nevét igen zengzetesen mondja, (a 2-ik szótagnál hangsúlyozva.)

26-án zónaelőadásban „Az ördög bibliája”. Az előadás közepes színvonalon mozgott. A szereplők közül talán Várad talalta legjobban bele magát a népszínmű világába, melytől színészeink meglehetősen elszoktak.

„Pázmány-sajtó” (Püspöki nyomda) Szatmár.

Naponkint 5 korona

sőt még több kereset.

Házi kötőgép társaság.

Mindkét nembeli egyéneket keresünk gépkötéshez. Egyszerű és gyors munka az egész évfolyamán otthon. — Előismeretre nincs szükség. Távol-ság nem határoz és a munkát

mi adjuk el.

Hausarbeiter-Strikmaschinen-Gesellschaft.

THOMAS H. WHITTICK & Co.

BUDAPEST,

PRAG,

IV., Havas-utca 3—568.

Petersplatz 7—568.

Kitűnő fogpor

Értesítés.
és szájvíz.
Fogorvosi műtermem
és lakómat f. évi november hó 1-én özv. Vajtóné urnó Rákóczy-utczai 24. számú földszintes házába helyezem át. E ház a „Törvényszék”, a vasuti megállóhely mellett, a központi állami elemi iskola tőszomszédságában van. Készítetek egyes fogakat, teljes fogsorokat, kausuk és arany alapon, kívánatra szájpapd nélkül is. Arany fogkoronát, gyökér (csapos) fogat. Arany porozellán, platin és cément tömést. Fog- és gyökérhuzás a legújabbban feltalált szerkekkel teljesen fájdalom né kül. Rendelek d. e. 8-tól, d. u. 5-ig. Albsi BAKCSY DOMOKOS, orvos-fogorvos.

706. t. k. sz. 1906.

HIRDETMÉNY.

Dara községnek telekkönyvi betétei az 1886: XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t.-czikk értelmében elkészítettvénés a nyilvánosságnak átadtván, ez azzal a fel-szólítással tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886: XXIX. t.-czikk 15. és 17. §-ai alapján — ideértve e §-oknak az 1889: XXXVIII. t.-czikk 5. és 6. §-aiban és az 1891: XVI. t.-czikk 15. § a) pontjában foglalt kiegészítéseit is —

valamint az 1889: XXXVIII. t.-cz. 7. §-a és az 1891: XVI. t.-czikk 15. § b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket, azok pedig, akik valamely tehertétel átvitelének az 1886: XXIX. t.-czikk 22. §-a, illetve az 1889: XXXVIII. t.-czikk 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis az 1906. augusztus 31-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvankönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1887: XXIX. t.-czikk 16. és 18 §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. t.-czikk 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1906. évi augusztus hó 31-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyujtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülirt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvankönyvi jogaikat bármily irányban sértve vélik, — ideértve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889: XXXVIII. t.-czikk 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1906. évi augusztus hó 31-ik napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros haráridő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes és csak az időközben nyilvankönyvi jogot szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Egyuttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy a meny nyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak az eredetieket a tkvi hatóságnál átvehetik. A szatmárnémeti kir. trvszék, mint tkvi hatóság, 1906. január 23.

Farkas Gerő kir. törvényszéki bíró.

Mühle Vilmos

cs. és kir. udvari szállító

== TEMESVÁR. ==

Nagybani tenyészetek kivételre! ***

Mag- és növény-, rózsák, fák és tüllevéltek.

**** Fa- és sövénycsemeték. ****

• A legjobb magvakat és virághagymákat. •

A legszebb növényeket, rózsákat és divatvirágokat.

:: A legnemesebb gyümölcs-, dísz- és sorfákat. ::

Mindent saját nagy tenyészetéből.

Postakötegek magvakal 5 K felül bérmentve.

Mühle új „Tanácsadója” vevőknek ingyen.

• Pompás főárjegyzék vevőknek kívánatra. •

706 t. k szám. 1906.

HIRDETMÉNY.

Komlódtótfalu községnek telekkönyvi betétei az 1886: XXIX., az 1889: XXXVIII. és az 1891: XVI. t.-cikk értelmében elkészítvén és a nyilvánosságnak átadatván, ez azzala felszólítással tétetik közé:

1. hogy mindazok, kik az 1886: XXIX. t.-cikk 15. és 17. §-ai alapján — ideértve e §-oknak az 1889: XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-aiban és az 1891: XVI. t.-cikk 15. § a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889: XXXVIII. t.-cikk 7. §-a és az 1891: XVI. t.-cikk 15. § b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési kereseteket, azok pedig, akik valamely tehertétel átvitelének az 1886: XXIX. t.-cz. 22. §-a, illetve az 1888: XXXVIII. t.-cz. 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket hat hó alatt, vagyis az **1906 augusztus 31-ik** napjáig bezárólag a tkvi hatósághoz nyujtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelte után indított törlési kereset annak a harmadik személynek aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett hátrányára nem szolgálhat.

2. hogy mindazok, akik az 1886: XXIX. t.-cikk 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat hathónap alatt, vagyis **1906 évi augusztus hó 31-ik** napjáig bezárólag a tkvi hatósághoz benyujtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog:

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogokat bármely irányban sértve vélik — ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889: XXXVIII. t.-cikk 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis **1906 évi augusztus hó 31 ik** napjáig bezárólag nyujtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyujtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

A szatmár-németi kir. trvszék, mint tkvi hatóság, 1906. január 23.

Farkas Gerő kir. törvényszéki bír.

Árjegyzék.**BÖLÖNYI LASZLÓ**

Telefon 85.
Helyi 1 kor, értékű vásárlás már helybe szállítva.

MÉSZÁROS és HENTES, FRISS és FÜSTÖLT HUSNEMŰEK ÜZLETÉBŐL
SZATMÁR, Széchenyi-utca sarkán.

Helybelli
megrendelések hazaszállítva.

Az árak változás esetén kötelezettség nélkül készpénz, vagy utánvétellel értendők.

5 kilós postarendelmény pontosan eszközöltetik.

Friss husok.		Füstölt áruk.	
	frt kr		frt kr
1 ko. I. Marha-hus	68	1 ko. debreczeni páros	90
" " Sertés	64	" " Lengyel kolbász	80
" " Borjú	76	" " Sonka kolbász	80
" " Bárány	48	" " krakói	80
" " Juh	48	" " Krinolin	80
" " Friss hár olvasztani	84	" " Parizer	80
" " " szalona	80	" " Máj. sajt.	80
" " " bőr nélkül	82	" " Disznófej sajt	74
" " Friss kolbász bors	76	100 pár Virsli tormás	5
" " fok. czitr.	76	100 pár frankfurti	8
" " Friss zsir	88	100 drb. Salvaladé	5
Kolbász áruk.			
1 ko. Szalámi	250		
" " füst. magy. kolb.	90	1 ko. Sonka pácizolt	92
		1 ko. Sonka csont nélkül	120
		" " " kifőve	2
		" " Császár hus bőrrel	90
		" " Karaj bőr nélkül	90
		" " Lapoczka és oldal	72
		1 ko. Pácizolt nyelv	1
		1 drb. Sertés nyelv	20
		1 ko. Tepertő	80
		Szalonák.	
		100 ko. Fehér szalona	88
		1 ko. Paprikás stráf	96
		" " Kolozsvári szelet	96
		" " Füstölt szalona	92

Tisztelettel:

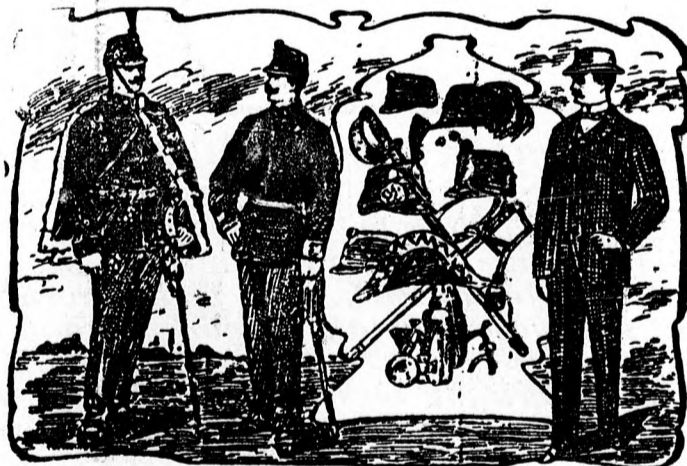
Bölönyi László.

180—26—3

INGLIK JÓZSEF

polgári, papi- és egyenruha-üzlete

Városház-épület. **Szatmáron**, Deák-tér.

Több egyenruházati intézet szerződött szállítója.

Készít mindennemű **polgári öltönyöket, papi reverendákat**: mindennemű öltöny készítésnél a fősulyt az **elegáns szabás és finom kivitelre** fektetem, a mellett teljes kezeséget vállalok szállítmányaim valódi színe és tartósságáért.

Állandó nagy raktár honi és angol gyártmányú szövetekben. Elsőrangú egyenruházati és hadi felszerelési intézet. Üzletem **nagy forgalma** által áruimat **olcsóbb ár mellett szállíthatom**, mint bármely más cég.

Átalakítások gyorsan és olcsón eszközöltetnek.

Kérem ennél fogva engem becses megrendeléseivel megtisztelni, biztosítani, hogy a legcsekélyebb megrendelésnél is a legnagyobb meglegedésére fogok szolgálni.

Maradtam kiváló tisztelettel:

INGLIK JÓZSEF,

szabómester.

181—26—3

Az alábbi **elsőrangú** czegeket
a bevásárlásoknál és megrendeléseknél mélyen tisztelt olvasóinknak
különös figyelmébe ajánljuk.

A szezon mord ideje alatt
egy téli öltönyt
jó szövetből
43 koronáért készítünk.

Báli öltönyök a legelegánsabb kivitelben nálunk a legrövidebb idő alatt készülnek.

KLEIN ÉS TÁRSA
polgári és egyenruha szabók.

NÉHMA FERENCZ
órás- ékszerész és látszerész üzlete
Deák-tér 27. Szatmár, (Vécsey-ház.)

Jó László elhalálozása folytán egyedüli keresztény ékszerész.
Megbízható kiszolgálás! Pontos javítás!
Csakis fémjelzett arany- és ezüst áruk.
Fali- és zsebórák 2 évi jótállással.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kolb Mór
hatóságilag engedélyezett
ügynökségi irodája
Szatmáron, Csokonay-utca.

Aki házat, birtokot eladni
vagy venni akar, az forduljon
hozzám saját érdekében teljes
bizalommal.

Értékpapírok vétele és eladása!

Magas fokú denaturált szesz 1 l. 56 fl. Pormentesítő olaj 1 l. 80 fl.

OLCSÓBB MINT BÁRHOL!

Győry Károly üveg porcellán kereskedése = Szatmár, Deák-tér.

Üveg, tükör, porcellán lámpa, evőeszközök, patent befőttes üvegek fémzárral. Képketrek (secesios, antik, és barok rámak) a legtartósab mosható aranyozással. Épület üvegezéseket vidéken is elvállalok. Nagyobb bevásárlásoknál tetemes engedményt adok.

Tisztelettel

Győry Károly.

Csillár petroleum 1 l. 44 fillér. — — — — Piroleum 1 l. 48 fillér.

Mazurek Pál

könyvkötő és diszmu-készítő SZATMÁRON
Templom-köz.

Elvállal mindennemű **könyvkötészeti munkák és diszmu cikkek gyors és pontos elkészítését, a legjutányosabb árak mellett.**

Baba-kocsik és hinta-lovak.

Óriási nagy választék újdonságokból, mely egyedül csak a

„SZATMÁRI BAZÁR”-ban,

Kazinczy-utca 10. sz. a. kaphatók, a legegyszerűbbtől a legizlészesebbig.

Mindenféle kigondolható játék-, diszmu-, rövid- és nürinbergi-, aczél-, tajték-, üveg-, porcellán- és öntvény-árak jutányos árak mellett vásárolhatók

BLATNICZKY ISTVÁN

„Szatmári bazárja”-ban
Kazinczy-utca 10. sz. SZATMÁR, Kazinczy-utca 10. sz.

Automobilok és triciklik.

SZABOTT ÁRAK!

Óriási választék francia babákban.

FÓGEL KÁROLY

fűszer-, bor-, tea- rum- és csemege különlegességek üzlete
Deák-tér 4. sz. SZATMÁR, Főposta épület.

Kapelusz Testvérek lükügyárosok különlegességeinek:
Jarzebinka, Kontuszówka, Dereniówka, Korzeniówka,
Pomarcówka, Zytniawolynska főraktára.

Legfinomabb angol rum, orosz teák eredeti bélyegzett csomagokban. Popof K. & C. testverektől Moszkvából.

KÁVÉ 1 frt. 10 kr.-tól a legfinomabbig. 5 kilogramos postacomag rendelésénél bérmentve, minden más költséget kizárva.

Ó-bor, igen finom zamatu 1 liter 32 kr. Magyar pezsgők 1 frt 20 krtól.

Nagy terjedelmű árjegyzékemet, mely egyszersmind naptár is kívánatra bérmentve bárkinek megküldöm.

Boa és női kalap nagy választékban!

Ami még Szatmáron nem volt! az most van Lővy Lajos

rőfös és divat áruházában hol tulhalmozot raktár miatt bámulatos olcsó árak mellett eladásra kerülnek: *legújabb angol sottisch kosztüm és blouz kelmék, finom ruha posztók, cheviot őszi és téli sima és mintás szövetek, 120 cm. széles angol barchetek, valódi gyapju flanelek, női- férfi fehérnemű trikóing valamint gyermek trikó, asztal szőnyegek, ablak függöny és ágy garnitúrák, szintartó barchetek, kis és nagy berliner posztó és gyapju kendők, boák, szemília sálak, alsó szoknyák, nap- és esőernyők olcsó és szolid árak mellet.*

Kérném a b. vevőközönséget, hogy erről nálam meggyőződni sziveskedjenek.

Egyben szolgálatomat ajánlva vagyok tetjes tisztelettel: **Lővy Lajos.**

Sifon és vászon nagy raktára!

Kávé, tea, rum és czukorka különlegességek áruháza.

Vidéki 5 kgramos postai megrendeléseket bérmentve szállítok.
direkt Hollandi kikötő városból szállított 25 féle valódi és legtisztább fölséges jóízű

Telefon 117.

1 kiló friss pörkölt kávé 1 frt 45 kr.-tól feljebb.

Telefon 117.

KÁVÉ

kizárólag
NÉHMA Lajos József
kávé behozatali üzletében

Kazinczy-u. 16. SZATMÁR. Kazinczy-u. 16. kilója 1 frt 10-től fölfelé a legfinomabbig, mely mentve van fűszer-, festék, petroleum, száraz meg száz ily erős és rossz illatú áruszagtól.

Árjegyzéket kívánatra azonnal bárkinek küldök.

Aki igazán finom, kényelmes, elegáns és tartós honi gyártmányu lábbelit akar vásárolni, az bizalommal fordulhat

VUJA JÁNOS

Kívánatra bármilyen kivitelűcipők és csizmak mérték után is készülnek.

-hoz, SZATMÁR, Deák-tér, (Keresztes András-féle ház aki dusan felszerelt **czipő-rak/arában** csakis valódi finom bőrből, a már is világhírű haza. gyárakban czipőket és csizmakat nagyon is versenyképes árak mellett hozza forgalomba és üzletéből minden olcsóbb rendű készítményt a szokásos bőr és talp utánzatokat teljesen kiküszöbölte, és akinek áru csinoság dolgában is párját ritkítja